

Doctor inginer ION ȘT. BASGAN

Un mare inventator român

VIAȚA ȘI OPERA

ACTIVITATEA INVENTORICĂ

DEZVOLTAREA INVENTIȚIILOR

APLICAȚIILE INVENTIȚIILOR

ACTIVITATEA DE CONSULTANȚĂ

APLICAȚIILE INVENTIȚIILOR

CONCLUZII

BIBLIOGRAFIE

POSTFAZĂ

MARCAZĂ INVENTIȚIILE INVENTATORULUI ÎN CĂRȚI

CĂRȚI ACHICATE DE INVENTATORUL SPECIAȚOR

CUPRINS

CUVÂNTUL AUTORULUI.....	7
PREFĂTA I.....	11
PREFĂTA II	14
PREFĂTA III	18
PREFĂTA IV	20
- VIAȚA ȘI OPERA.....	27
- ACTIVITATEA TEHNICĂ	58
- BREVETE, STUDII ȘI PUBLICAȚII.....	74
- OPERA ECONOMICĂ	104
- ACTIVITATEA POLITICĂ.....	119
- EFECTUL BASGAN ȘI APLICAȚIILE SALE.....	143
- CONCLUZII	169
- DATE IMPORTANTE DIN VIAȚA ȘI ACTIVITATEA LUI ION ȘT. BASGAN	171
- BIBLIOGRAFIE	185
- POSTFAȚĂ	189
- ANEXE	191
- CĂRȚI PUBLICATE ÎN CALITATE DE UNIC AUTOR ȘI COAUTOR.....	194

VIAȚA ȘI OPERA

Născut pe meleaguri vrâncene, la Focșani, în anul 1902, la 24 iunie, sub steaua creativității, a spiritului pentru adevar și frumos, **Ion Basgan** avea să devină una dintre cele mai proeminente figuri ale științei și tehnicii românești, precum și un neobosit luptător pentru apărarea intereselor naționale. Cum nimic nu este întâmplător pe acest pământ românesc răscolut de patimi, tot așa avea să fie și apariția divină pe meleaguri mioritice a acestui om. Istoria neamului **Basgan** își are rădăcinile adânci în pământul României, iar tot ceea ce s-a acumulat din generație în generație s-a transmis noului născut, **Ion Basgan**.

Se presupune că numele de „Basgan”³ vine, prin analogie cu alte nume, de la localitatea „Bazga”, pe apa cu același nume, din nordul județului Făcliu, mai sus de Răducăneni.

Se pare că din punct de vedere etimologic, cu toate că dicționarele nu confirmă, cuvântul Bazga ori Bazgan ar însemna bázait, zgomot, zumzet ...

Din documentele vechi ale Sfintei Episcopii a Hușilor (păstrate la Arhivele Statului în București și Iași și în Albumul biografic și arborele genealogic al familiei Bazgan⁴) se atestă prezența ancestrală a familiei Basgan în România, prin „popa Bazga”, care face danie întărită de domnitorul Moisă Moghilă la 17 ianuarie 1631 (7139 de la facerea lumii). Ulterior, peste ani, respectiv în 17 iulie 1654, Varvara, fata popei Bazga vinde lui Darie Spătaru, partea lor din București și Cobicești.

În 1780 se naște preotul **Ion Bazgan I**, a cărui prezență documentară este atestată abia în 1826.

În anul 1800 se naște preotul **Ioniță Bazgan II**, care se va căsători cu Simina din Davidești, județul Făcliu. Existența pământească a acestui om avea să se încheie în 1830 iar a soției sale Simina în 1863.

Preotul **Ion Bazgan III**, fiul lui Ioniță și Simina Bazgan se naște la 1824. rămas orfan la 6 ani, acesta avea să fie crescut de maica Simina. Anii care s-au scurs i-au structurat educația spirituală și i-au îndrumat pașii spre seminarul de la Socola - Iași. Apoi, se va căsători cu Elinca, fiica lui Vasile Zugravu și va avea cu acesta 10 copii. **Ion Bazgan III**, bunic după tată al inventatorului de geniu **Ion Basgan**, va trăi până la sfârșitul vieții sale (28 aprilie 1876) în satul Armășani, comuna Averești, jud. Fălcu.

Cel de-al zecelea fiu al Preotului **Ion Bazgan III**, Ștefan Basgan, s-a născut la 30 iunie 1874 în comuna Averești, cătunul Armășani, jud. Fălcu. El a urmat cursul primar și seminarul inferior la Huși, iar seminarul superior, ca bursier la Seminarul „Veniamin Costache” din Iași. A absolvit Facultatea de Teologie din București între anii 1896-1900, ca bursier la Internatul Teologic. La 5 septembrie 1901 se va căsători cu Maria (născută în 1882), fiica preotului Vasile Ban din Găgești - Vrancea, originar dintr-o familie de ciobani ardeleni veniți de peste munți și

³ Primii „Bazgani” se iscăleau cu „z”, nu cu „s”, cum au început a se iscăli cei trei fii, preoți, ai bunicului inventatorului, Preot Ion „Bazgan” II.

⁴ Cosma, Ludovic; *Albumul biografic și arborele genealogic al familiei „Bazgan”*. Tipografia Românească Galați, 1914.

stabilită în Vrancea. Cu aceasta va avea cinci copii (trei băieți și două fete). Primul născut avea să fie **Ion Șt. Basgan**.

Ștefan Basgan IV a trăit la Focșani ca preot, membru și președinte al Spiritualului Consistor al Eparhiei Romanului și membru al Adunării Eparhiale, până în ziua care avea să-l despartă pentru totdeauna de lumea pământeană (15 februarie 1947).

*

* *

Ion Șt. Basgan va absolvit Școala Primară nr. 2 din Focșani ca premiant în toți acești ani. Intre 1909 și 1913, Ion Basgan va frecventa, ca bursier, cursurile Liceului Internat din Iași, pe care îl va absolvit cu diplomă de bacalaureat (nr. 1 295). Liceanul Ion Basgan a avut ca profesori pe Gheorghe Lascăr și Ion Roianu, profesori de matematică și pe profesorul Teodor Bădărău la științele naturale, directorul liceului.

Aceștia, ca și ceilalți profesori au fost pentru Ion Basgan un simbol al muncii pentru adevăr, frumos, voință și creativitate.

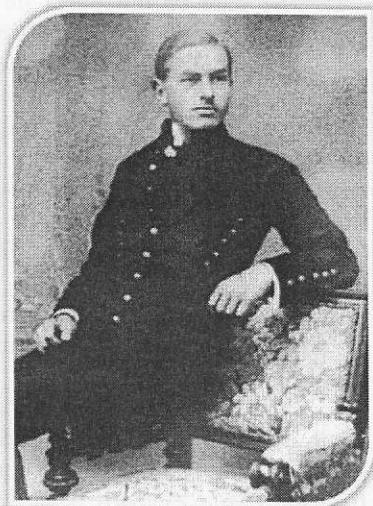
Între anii 1920-1925, ca urmare a unei burse obținute, cu contract, **Ion Șt. Basgan** avea să urmeze cursurile Școlii Superioare de Mine și Metalurgie din Leoben - Austria (Diploma 10, 17 iulie 1925).

Ca student avea să fie președintele Societății române „Sonda” în Leoben, iar practica studențească din 1924 o va efectua în minele de petrol din Pechelbronn (Alsacia - Franța), unde va studia modul de exploatare a petrolului prin galeriile miniere. Născut sub o stea norocoasă, **Ion Șt. Basgan** va scăpa teufăr din două dueluri (provocate în anul I și IV) și dintr-un accident de cale ferată (ca urmare a ciocnirii a două trenuri care a avut loc la sosirea în Pachelbronn).

Un moment al vieții sale este marcat și de următorul eveniment: în 1922, pe când prezida societatea studențească „Sonda”, refuză să adere la mișcările studențești de dreapta.

Gestul său va fi urmat și de alți studenți ai acestei societăți imediat după acest eveniment, aparent fără importanță. Marele istoric al neamului românesc Nicolae Iorga le va aprecia această atitudine, felicitându-i printr-o scrisoare trimisă personal Tânărului student **Ion Șt. Basgan**. Ulterior, în iulie 1929, inginerul **Ion Șt. Basgan**, care la acea dată conducea șantierul de la Scăioși, avea să se întâlnească cu acest titan al culturii românești și universale, Nicolae Iorga, care se afla în vizită pe acest șantier.

Întors în țară în 1925, **Ion Șt. Basgan** se va angaja ca inginer la șantierele societății „Steaua Română”, iar în decembrie 1925 va urma cursurile din Craiova ale Școlii Militare de

Ion Șt. Basgan, student la Școala Superioară de Mine și Metalurgie din Leoben – Austria.

Ofițeri de Artillerie în Rezervă. Stagiul militar îl va efectua la Regimentul 4 Artillerie Grea din Focșani. În iulie 1926 își va relua activitatea la șantierul din Moreni, care aparținea de

Respect pentru români și cărti
Societatea „Steaua Română” alături de inginerii: Victor Dumitrescu, Cardaș I. și Marinescu C. În august 1926 își va susține examenul pentru funcția de șef de exploatare în industria petrolului și gazelor naturale (Brevet nr. 39).

În această perioadă steaua destinului lui **Ion Șt. Basgan** îi va lumina calea și-l va îndruma spre aprofundarea lucrărilor de cercetare din geologie și hidrotehnică. În acest context favorabil destinului său profesional, **Ion Șt. Basgan** intuieste că activitățile desfășurate în foraj, până în acel moment, se făceau empiric. În august 1926 va publica în Analele Minelor nr. 8/1926 prima sa lucrare despre „Regiunea Petroliferă Moreni Gura Ocnitei”, în limbile română și franceză, în colaborare cu inginerul I. Cardaș. Și cum viața, câteodată, alături de bucurii ne oferă și necazuri, tot aşa și **Ion Șt. Basgan** avea să fie zguduit sufletește de moartea fratelui său *Vasile Basgan*, în urma unui tragic accident, la Lyon, în Franța.

Vasile Șt. Basgan s-a născut la Focșani la 1908, a urmat cursul primar la Focșani, iar pe cel liceal la Iași, la liceul „Internat”, pe care l-a absolvit la 16 ani (1924), susținând examenele pentru doi ani de studiu într-un an. Apoi, a mers la Lyon, unde se afla unul din frații săi, Costică Șt. Basgan și s-a înscris la inginerie chimică.

Cu câteva zile înainte de absolvirea facultății, Tânărul Vasile Basgan avea să moară electrocutat în baie, în ziua de Paști a anului 1929.

În scurta sa existență, Vasile Basgan a constituit în epocă un caz senzațional și tragic în același timp.

Pentru acest om, un ilustru inginer chimist, steaua norocului nu a strălucit aşa cum a strălucit steaua fratelui său. Păcat! **Ion Șt. Basgan** a avut tăria să plece în Franța pentru a aduce în țară rămășițele scumpului său frate și pentru a le găsi loc de odihnă pentru veșnicie în pământul țării, la Focșani.

Despre moartea fulgerătoare și prematură a lui Vasile Basgan, G.G. Longinescu avea să prezinte în revista pentru răspândirea științei NATURA (An XVII, nr. 6, 15 iunie 1928) următoarele cuvinte pline de compasiune pentru familia celui dispărut:

„*Să nu dea Dumnezeu omului cât poate să rabde și să ferească Dumnezeu pe toată lumea de a bea paharul pe care l-a băut Părintele Iconom Ștefan Basgan din Focșani. A pierdut pe fiul său scump Vasilică, în ziua întâia de Paști, fulgerat, într-o baie din Lyon de un circuit electric. Nu se poate închipui o durere mai cumplită pentru un părinte. Nu se poate o durere mai mare pentru țara noastră. Cititorii Naturii cunosc valoarea Tânărului pe care-l plângem*

din scrisorile înimioase, pline de recunoștință pentru profesorul său eminent N. Negru de la Liceul Internat din Iași. Sunt în aceste scrisori scări de o inteligență cu totul aleasă și semnele unei voințe de a munci aşa cum ne trebuie în ziua de azi. Parcă e un făcut că tocmai tineri atât de bine pregătiți să ne fie răpiți de soarta nemiloasă când avem mai mare nevoie de ei. Acum doi ani, am pierdut pe Emanuel Sudan, biruitor la concursul de înot, dându-și sufletul în Marea Neagră, la Balic, când înnota mai cu încredere acum un an, a căzut de pe o schelă și a murit un inginer din cei mai tineri și mai bine pregătiți și care ar fi ajuns fala ingineriei românești, Preda Brătășanu, inginer electrician și licențiat în matematici din Paris, la douăzeci de ani. Acum patruzeci de zile am pierdut pe Tânărul distins care la săptămâni devenea anii era bacalaureat și învăța Chimia Industrială la Lyon cu Victor Grignard, chimist mare, laureat cu premiul Nobel și prieten bun al României. După trei ani de studii strălucite, luase licența în Matematici și ieșise inginer chimist. Moare la 20 de ani, când alții abia îsprăvesc liceul. Un accident năprasnic l-a ucis în mugur, fără să fi înflorit și fără să fi făcut bucuria profesorilor care l-au format. L-a fost dat părintelui său să bea amarul în loc să guste placerea de a-și vedea fiul urcând treaptă cu treaptă până la cea mai înaltă situație pentru care era menit. Găsească alinarea suferințelor complete în durerea cu care scriem aceste rânduri și cu care ele vor fi citite în țara întreagă. Dumnezeu să-l întărească pe tatăl cel atât de încercat și Dumnezeu să așeze printre cei drepti pe fiul atât de nevinovat".

Dr. ing. Ion Șt. Basgan împreună cu părinții săi Ștefan și Maria Basgan, în perioada când urma cursurile Școlii Militare de Ofițeri de Artillerie în Rezervă (Craiova, 1925).

Depășind momentul acesta greu al existenței sale, **Ion Șt. Basgan** a preluat conducerea Șantierului Scăioși din Valea Teleajenului a Societății „Steaua Română”, unde a desfășurat o serie de activități de explorare a terenurilor din această zonă.

În iunie 1929 publică în Analele Minelor din România nr. 6 și nr. 11 prima experimentare în țară a motoarelor cu explozie în foraje: „Motoare Waukesha în forajul rotativ”. Remarcat de profesorul Nicolae Iorga, **Ion Șt. Basgan** avea să fie invitat de marele istoric și patriot român, în iulie 1929, să țină o conferință la Universitatea „Nicolae Iorga” la Vălenii de Munte, cu tema „Industria de Petrol”. În octombrie 1930, **Ion Șt. Basgan** publică în Analele Minelor lucrarea „Exploatările Petrolifere de pe Valea Teleajenului”. În același an este numit director la șantierele „Steaua Română” din Moinești. Profitând de poziția pe care o are, își intensifică cercetările hidrotehnice și sonice cu aplicații în tehnica forajului.

Peste un an, în 1931, a fost numit adjunct al inspectoratului forajelor din toate șantierele Societății „Steaua Română”, pe lângă inginerul Andrei Drăgulănescu.

În același an, la 15 decembrie, în urma unui atentat care a avut loc la Spitalul Valea Rea din Bacău, îi moare un alt frate, medicul Constantin Basgan, absolvent al Facultății de Medicină din Lyon, Franța. Constantin Șt. Basgan, s-a născut la Focșani, în 1904. A urmat cursul primar și parte din cel secundar aici, continuând apoi la liceul „Internat” din Iași. După susținerea bacalaureatului, Constantin Basgan se va înscrie la Facultatea de Medicină din București. Din cauza mișcărilor studențești din 1922, va pleca în Germania, apoi în Franța, intenționând să treacă oceanul în America. A fost însă reținut la Lyon de profesorul Bonnet. Reîntors în țară, va fi numit medic șef al Spitalului Valea Rea, din județul Bacău. Din nefericire, aşa cum am mai precizat, acesta avea să fie împușcat mortal de un diriginte de poștă, bolnav mintal.

Restabilit din punct de vedere sufletește, la 31 decembrie **Ion Șt. Basgan** decide să se retragă de la Societatea „Steaua Română” pentru a se dedica publicării rezultatelor cercetărilor științifice și tehnice și pentru a-și susține doctoratul.

În acest sens se stabilește în 1932 în București, lucrând la primele noțiuni teoretice ale efectului Basgan, precum și la noile legi ale Principiului Arhimede și ale forajului sonic. Împreună cu maestrul său, George Constantinescu, cu Nicolae Malaxa, Alexandru Periețeanu ș.a. formează „Asociația Economică pentru Studiul Conjurăturii din România”, unde va conduce ca referent secția petrolului și minelor, publicând cu această ocazie cronică și sinteze economice.

Această asociație urmărea să studieze raporturile între societățile particulare și industria generală a statului. Atitudinea lui **Ion Șt. Basgan** față de politica statului în raport cu industria petroliferă îl va determina pe acesta să publice o serie de materiale în care stabilește cadrul de dezvoltare al industriei petrolifere și al industrializării țării în raport cu sursele materiale și de energie din subsol. În felul acesta, **Ion Șt. Basgan** va recomanda naționalizarea industriei petrolifere și industrializarea totală a țării, accentuând rolul și importanța față de inițiativa privată. Evident că spiritul neconformist al Tânărului *Ion Șt. Basgan* avea să-i deranjeze pe finanțatorii particulari ai Asociației și, ca urmare, aceștia îți vor retrage sprijinul financiar. Totuși, în toamna anului 1933, „balonul de oxigen” al activității Asociației avea să fie asigurat pentru o perioadă de timp de către Banca Națională.

În același an, Academia Română îi publică „Acțiunea și Forma Sapei Rotary în Rocile Formațiunilor de Petrol din România”, cu o prefată de prof. ing. Ficșinescu. Lucrarea a fost prezentată Academiei de președintele ei, prof. L. Mrazec.

În anul 1933 Academia Română îi publică lucrarea „Fenomene Vibratorii și Efectul lor asupra Acțiunei Sapei în Sistemul de Foraj Rotary”, în urma unei prezentări elogioase făcute de prof. Nicolae Vasilescu-Karpen. În aprilie, în cadrul ciclului organizat de IRE la Societatea Politehnică, **Ion Șt. Basgan** va ține o conferință cu tema: „Politica Petrolului în Funcție de Situația Explorărilor și Problema Combustibilului”.

La cererea Asociației Inginerilor de Mine, Ion Șt. Basgan avea să repete această conferință și la Moreni, în mijlocul unor specialiști vădit interesați de noutățile din domeniul științei și tehnicii românești.

În mai 1933 Ion Șt. Basgan a ținut o conferință la Societatea Politehnică în Calea Victoriei, cu tema: „Tehnica și Interpretarea Științifică a Sistemului de Foraj Rotary”.

În data de 7 iulie 1933, Ion Șt. Basgan avea să-și susțină doctoratul la Montanistische Hochschule Leoben, Austria. La solemnitate a asistat și ministrul României la Viena, Caius Brediceanu. Ca urmare a numirii sale ca delegat oficial al României, prin rezoluția ministerială nr. 34.555/1933, la 20 iulie 1933, Ion Șt. Basgan va lua parte la primul Congres Mondial de Petrol de la Londra. În numele României, Ion Șt. Basgan va vorbi la deschiderea Congresului și va prezenta comunicarea „Scientific Consideration of the Tehnic of Modern Drilling”.

In perioada august-septembrie 1933 va frecventa cursurile de vară de Economie Politică ale Universității din Londra.

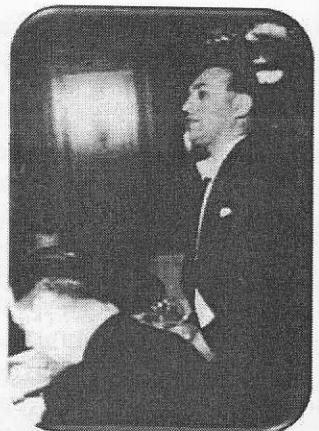
În septembrie 1933 va fi numit profesor onorific la catedra „Studiul Petrolului” de la Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale. În noiembrie 1933, Buletinul AGIR și Analele Minelor îi publică articolul „Tehnica și Interpretarea Științifică a Sistemului de Foraj Rotary”. În aceeași lună va vorbi la radio despre „Observațiuni cu prilejul Congresului Mondial al Petrolului de la Londra”. Cuvântarea se va publica ulterior în *L'Independence Roumanie*.

În aprilie 1934 îi va apărea la Viena, în Editura Hans Urban, lucrarea de doctorat „Die Arbeitsweise und Form des Rotary Meissels”⁵, cu o prefată de ing. George Constantinescu. Despre aceste cercetări publicate în lucrarea mai sus menționată, părintele sonicității, ing. George (Gogu) Constantinescu, spunea, printre altele:

„Tratatul pe care d-l Basgan ni l-a prezentat asupra fenomenelor vibratorii la forajul Rotary ne reprezintă o problemă importantă a cărei soluție ne apare de nerezolvat la prima privire.

S-ar putea spune că problema a fost astfel tratată, încât îndreptățit și dinainte s-a admis că fenomenele descrise reprezintă rezultatul unui fenomen vibrator armonic continuu, cu una sau două frecvențe, în timp ce, în realitate, ar putea fi un fenomen schimbător, cu frecvențe multiple sau chiar cu frecvențe schimbătoare și, prin urmare, imposibil de a fi cercetate prin analiza matematică.

Totuși, la citirea acestui tratat, nu trebuie neglijat că d-l Basgan, ca urmare a experienței sale practice, pleacă de la observația rezultatelor obținute, care i-au dovedit că în realitate intervine un fenomen vibrator continuu, care corespunde și calculelor ce le-au făcut, pe baza rezultatelor obținute ale teoriei sonice. Aceasta este un important pas înainte, căci atunci când incluzi observațiile scoase din experiențe într-o simplă teorie matematică, se poate ușor calcula, ceea ce practica nu arată niciodată.

Dr. ing. Ion Basgan în timpul prelegerii sale la primul Congres Mondial de Petrol (Londra, 1933).

⁵ Basgan Șt. Ion: *Die Arbeitsweise und Form des Rotary Meissels*. Editura HANS URBAN, Wien, 1934.

Dr. Ion Șt. Basgan alături de membrii participanți la primul Congres Mondial de Petrol (Londra, 1933).

În cazul nostru, de exemplu, se poate stabili la ce frecvențe, la ce lungimi de prăjini și la ce sarcină a sapei poate interveni ruperea prăjinilor. Acesta este un pas înainte, o lucrare serioasă și bine cugetată într-o direcție care până astăzi a fost cu totul neglijată". În aceeași lună, la Asociația pentru înaintarea Științelor în România va fi o conferință de presă cu tema „Forajul Rotativ Științific”.

În luna mai 1934 î se va înregistra în România brevetul de invenție nr. 22.789 - „Forajul cu Prăjini Grele Proportionale și Forajul Sonic”, cu aplicarea efectului Basgan.

În august 1934, **Ion Șt. Basgan** va conduce vizita profesorilor și studenților de la Leoben în România.

Va publica „Conjunctura în Petrol, Cărbune, Gaze, Sare, Aur, Argint” la Editura Imprimeria Națională și „Exploatarea Rațională a Zăcămintelor de Petrol” în Buletinul AGIR nr. 7/1937.

În 15 decembrie 1934 va prelua conducerea Societății Petrolifere Române din grupul Mica Redevență.

Începând cu 1935, **Ion Șt. Basgan** aplică noile metode de foraj Basgan pe șantierele petroliifere ale Societății Petrolifere Române, obținând rezultate excepționale. În același an î se publică la Moscova și Baku în URSS, în Editura Mejdunarodnaia Kniga, lucrarea „Bazele Științifice ale Metodelor Moderne de Foraj”. Cartea este prefațată de ilustrul S.I. Siscenko.

În anul 1936, Revista Industrie și Comerț din 31 martie 1936 îi publică articolul „Factori Importanți în Realizarea unei Politici Naționale a Petrolului”.

Academia Română îi va acorda lui **Ion Șt. Basgan** Premiul Nicoară la propunerea președintelui L. Mrazec pentru lucrarea „Politica Petrolului în Funcție de Situația Exploatărilor și Problema Combustibilului”.

În această lucrare **Ion Șt. Basgan** acuză cu vehemență politica economică antipatriotică dusă de guvernele vremii: „statul nu a întreprins lucrări de exploatare, iar fondurile destinate prin lege pentru aceasta au fost deturnate altor scopuri”.

Clasa II.

Grupa A.

REGISTRU GENERAL

Brevet Nr. 22789

Vol. XXXI Pag.

REGATUL ROMANIEI

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERTULUI

DIRECTIA GENERALĂ A INDUSTRIEI

DIRECȚIUNEA PROPRIETĂȚII INDUSTRIALE

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERTULUI declară și certifică că
în baza procesual-verbal Nr. 22789 din anul 1934, luna Mai
zina 18 ora 12 de primire ale cererii depusă de Dr. Ion Basgan

s'a acordat conform Legii Brevetelor, filială Dr. Ing. Ion Basgan

prin Decretul Regel № 1579 din 1 iunie 1934 și publicat în
"Monitorul Oficial" № 142 din 23 iunie 1934 un brevet de
Invenție... cu titlu: Metoda pentru îmbunătățirea
randamentului și perfecționarea
forajului rotativ prin rotare per-
curentă și prin amortizarea
presiunilor hidromecanice.

pentru un termen de 15 ani începând dela 18 mai 1934.
(efara de cauzile de nulitate și decădere prevăzute de lege)

Prezentul Brevet nu garantează nici originalitatea, nici valoarea, nici realitatea
invenției, nici exactitatea descrierilor din brevet. Crică răspundere de crică naturală
prevalează exclusiv pe posesorul brevetului.

MINISTERUL INDUSTRIEI ȘI COMERTULUI

Directorul General al Industriei

Brevetul înregistrat în România nr. 22.789 din mai 1934.

În contextul celor menționate merită să subliniem poziția lui Ion Șt. Basgan față de activitatea unor societăți anonime miniere:

„dacă se ajungea la naționalizarea societăților anonime miniere, capitalul național și statul ar fi avut preponderență în conducerea societăților, iar interesele economice naționale în scopul unei mai bune valorificări a zăcămintelor, ar fi găsit aici o portată de salvare ...”

Va trebui să păsim de urgență la industrializarea țării, care este o necesitate”.

Ilustrul profesor L. Mrazec va întocmi un raport asupra lucrării mai sus menționate, în care sunt precizate următoarele aspecte:

„Am propus din eroare prezentarea acestei lucrări la concursul de stat „Lazăr”, socotind că locul ei este la premiul „Nicoară”, divizibil. Este o broșură de 51 pagini, publicată în Buletinul I.R.E., Institutul Național Român pentru studiul amenajării și folosirii izvoarelor de energie, anul III, nr. 4, sub numărul de lucrare 97.

Lucrarea e de fapt o dezvoltare a unei conferințe ținută în 19 aprilie 1935 în acest ciclu

organizat de I.R.E. sub conducerea inginerului Bușilă, în care se manifesta mai ales tineretul tehnic. În ansamblul ei, este o schiță a situației din țară, punându-se în evidență mai ales latura problemei din punct de vedere național. Autorul, făcând parte din Institutul de conjunctură, fiind aici chiar referent pentru petrol, a putut dispune de date numeroase și certe.

Total este împărțit în mai multe capituloare în care se disting în genere ușor, diferențele chestiunii privind diferențele aspecte ale problemei petrolului, atât din punct de vedere mondial, cât și național. Îndeosebi însă se pun în lumină justă principiile legii minelor din 1924 care îndreptase politica de petrol pe calea unei naționalizări raționale și a unei îmbogățiri naționale, părăsită în 1929.

Autorul însăși în concluziile sale lipsurile principale ale politiciei de zăcământ în materie de petrol la noi, insistând și asupra concurenței între petrol și cărbune în țară, una din multele anomalii economice ale regimului nostru economic sub toate guvernele.

Expunerea este clară. Lucrarea are bineînțeles unele lacune inerente caracterului ei. Ea prezintă o documentare sumară, dar suficientă pentru cititorul străin de chestiune. Tabele statistice și câteva diagrame originale șăurează înțelegerea textului.

În conferință se reflectă ce găsim în corpul nostru ingineresc mai mult dezvoltat decât la politicieni și la economisti din țară. E acel simțământ național și acel patriotism sincer din care izvorăște și o suflare de revoltă în contra indiferenței generale față de problema politiciei noastre de petrol. Acest aspect susținut de un optimism poate exagerat, dă conferinței un caracter particular.

Pentru acest motiv în special, pentru curajul pe care îl are un inginer în serviciul unei întreprinderi particulare de a spune adevărul și de a nu pierde încrederea în putința de a recupera măcar o parte din ceea ce o politică de 7 ani a dărâmat, cred că merită să fie încurajată mișcarea aceasta și să fie distinsă lucrarea prin o parte, fie căt de mică, din premiul Nicoară”.

Cu această ocazie, a conferinții respectivului premiu, prof. univ. ing. C. Bușilă, președintele I.R.E., menționează și aniversarea a 10 ani de activitate a I.R.E. („Annales des Mines de Roumanie”, nr. 3, martie 1936, pag. 143).

În octombrie 1936, Ion Șt. Basgan va publica în Buletinul AGIR nr. 10 lucrarea „Rolul Statului în Industrializare”, iar în numerele 9 și 11 ale Buletinului AGIR i se va publica raportul prezentat împreună cu ing. Rusu Abrudeanu asupra industrializării țării.

Ca urmare a unei excursii organizate de AGIR în Polonia, Ion Basgan va publica în Analele Minelor articolul „La Pologne Productiv”.

Pe data de 6 iunie 1937, Ion Șt. Basgan se căsătorește cu Anișoara Frunzescu. Voiajul de nuntă îl fac în Austria, Germania și Franța, pe Valea Rinului. După acest voiaj de nuntă, Ion Șt. Basgan participă la Paris la cel de-al II-lea Congres Mondial de Petrol, unde a prezentat lucrarea „Rolul și Greutatea Necesară a Präjinilor Grele în Timpul Forajului”, lucrare care va fi publicată în lucrările Congresului.

Dr. ing. Ion Basgan împreună cu soția sa, Anișoara Basgan (născută Frunzescu), la cununia religioasă (Sinaia, 1937).